PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 5 (104) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 7 maja 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

PO WYWIADZIE Z BOGOMOŁOWYM. — *Izwiestja 4.V* zamieszczają art. wst., poświęcony komentarzom PAT'a i głosom prasy polskiej, na temat wywiadu koresp. PAT'a z pos. Bogomołowym. Dziennik sow. odpiera zarzuty prasy polskiej — głównie „Głosu Prawdy" i „Epoki" — iż w ZSRR. istnieją jakiekolwiek czynniki, któreby przeciwdziałały propagowanemu przez pos. Bogomołowa zbliżeniu pomiędzy ZSRR a Polską.

Autor w d. c. art. podkreśla dążenie Sowietów od dłuższego czasu do ustalenia pokojowych i dobrych stosunków sąsiedzkich z Polską. Sowiety od trzech lat usiłują zawrzeć z Polską pakt gwarancyjny, którego w dodatku były inicjatorem, jak również były inicjatorem polsko-sow. zbliżenia ekonomicznego. Tu dziennik zapytuje, co aktom tym przeciwstawiła dyplomacja polska, podkreślając wrogi stosunek prasy polskiej — głównie „Polski Zbrojnej" i „Głosu Prawdy" — do ZSRR, które to dzienniki prowadzą systematyczną propagandę za oderwaniem Ukrainy, Gruzji i innych krajów od Związku Sowieckiego.

Co się tyczy źródła pogłosek, krążących o przygotowaniach wojennych Polski, to — zdaniem dziennika, nie należy go szukać w ZSRR, albowiem istnieje ono w Polsce. Jako dowód tego autor art. powołuje się na „Robotnika", który zaatakował Rząd Marszałka za powiększenie budżetu wojskowego.

Wspomniana kampanja prasy polskiej oraz polityka polskich kół federalistycznych daje powód do zaniepokojenia publicznej opinji w ZSRR i w innych krajach.

W konkluzji autor jeszcze raz podkreśla pokojowość ZSRR, zaznaczając, że od pokoju ryskiego tak rząd jak i społeczeństwo sowieckie pragnie zbliżenia z Polską. Politykę zbliżenia dyplomacja sowiecka prowadzi konsekwentnie od szeregu lat.

PO PIERWSZYM MAJA. Prawda 4.V w art. wst. „Bojowa majówka" pisze o wspaniałym obchodzie święta robotniczego w ZSRR, przeciwstawiając mu obchody w państwach burżuazyjnych: w Niemczech, we Francji i w Polsce. Dziennik wyraża zadowolenie ze wzrostu sił komunistycznych w państwach burżuazyjnych, obrzucając wymysłami te państwa za interwencję policji. Główny atak jednak skierowany jest na Polskę. Autor bierze za punkt wyjścia do ataku wypadki na Placu Teatralnym. Całe odjum nienawiści sowieckiej spada na PPS. Socjaliści i piłsudczycy, bijąc komunistów w dn. 1 maja, wywierali swoją zemstę za zwycięstwo komunistyczne podczas wyborów. Zdaniem dziennika, robotnicy polscy opowiadają się za komunizmem, za co „banda Marsz. Piłsudskiego urządziła im pogrom i krwawą łaźnię na Placu Teatralnym, zabijając pięciu i raniąc setki robotników", (chołui marszała Piłsudskowo ustroili pogrom i krowawuju baniu), Dalej autor porównuje tegoroczne wypadki warszawskie z wypadkami za czasów carskich. W końcu autor rozprawia się z reformistami, zarzucając im stosowanie teroru wobec komunistów.

Autor wyciąga wniosek, że walka klasowa się rozwija i że siły komunistyczne stale wzrastają.

Ibidem w art. *„Na ulicach Warszawy"* pełnym inwektyw i ordynarnych wyzwisk P. Łapiński pisze, że napad na komunistów był przygotowany przez PPS zupełnie na zimno. Autor dowodzi, że socjalistom była potrzebna taka krwawa demonstracja i na poparcie swego twierdzenia powołuje się na art. „Rzeczypospolitej". Teror w stosunku do komunistów wszedł nawet do Konstytucji polskiej.

Autor, zastanawiając się nad stosunkiem socjalistów do komunistów, dochodzi do wniosku, iż socjaliści stracili oparcie w masach robotniczych i poszli na służbę do faszystów. „Powoli cały szczyt partji (PPS) zamienił się na dom publiczny, w którym mieszkają i okwitają reglamentowane i utrzymywane przez faszystów prostytutki polityczne. Kiedy bohater frazesu narodowego Piłsudski przekształcił się na marnego faszystowskiego Bonaparte i kiedy partja frazesu narodowego zmieniła się w „griaznuju moczałku", deptaną przez tego maleńkiego Bonaparte, otworzyły się oczy robotników — pisze dosłownie „Prawda". Zdaniem autora, socjaliści swemi wystąpieniami przeciwko komunistom chcą dowieść Piłsudskiemu, iż mogą się jeszcze na coś przydać.

Powołując się na art. Kur. Por., napisany w związku z wypadkami 1 maja, autor pisze, że Polska przyjęła system podłego i tchórzliwego teroru typu włoskiego. „Życie setek tysięcy robotników oraz życie posłów komunistycznych jest w niebezpieczeństwie. PPS oddaje się definitywnie na usługi „oprycz-

nikom" regime'u faszystowskiego" — alarmuje „Prawda".

Autor dochodzi do konkluzji, że wszystko to nie zgniecie ruchu komunistycznego w Polsce, a może tylko pchnąć masy robotnicze na drogę rewolucji jako jedynego wyjścia.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

ROZWÓJ LOTNICTWA SOWIECKIEGO. „Niżegorodskaja Komuna" 21.IV donosi, że rada gubernjalna sowieckich związków zawodowych w Moskwie uchwaliła kredyty w wysokości 300 tysięcy rubli na budowę eskadry samolotów wojennych dla sowieckiego lotnictwa wojskowego. Prócz tego przeznaczyła rada ta 17 tysięcy rubli komitetowi moskiewskiemu związku młodzieży komunistycznej na cel budowy samolotu „Moskowskij Komsomolec" oraz 100 tysięcy rubli towarzystwu „Ossoawjachim" na cel organizacji instytutu obrony chemicznej.

KONTRAKTACJA ZASIEWÓW BAWEŁNY. Bakinskij Raboczyj 11.IV donosi, iż na terytorjum federacji zakaukaskiej władze sowieckie zastosowały na szeroką skalę t. zw. kontraktację zasiewów bawełny. Dotychczas kontraktacja objęła przestrzeń 64.096 hektarów. W niektórych wypadkach napotykała kontraktacja na pewne trudności wobec zbyt niskiej oceny zasiewów przez przeprowadzające kontraktację instytucje państwowe.

ELEKTRYFIKACJA W FEDERACJI ZAKAUKASKIEJ. Ibidem 18.IV donosi, że komisarjat ludowy skarbu federacji zakaukaskiej zawarł umowę ze związkowym bankiem elektryfikacyjnym w Moskwie w sprawie finansowania inwestycyj eletryfikacyjnych w Zakaukazie. Na podstawie tej umowy udzieli wymieniony bank komisarjatowi ludowemu w Tyflisie kredytów na cele elektryfikacji w wysokości łącznej 1 miljona rubli. Pieniądze te wypłacone będą komisarjatowi ludowemu w ciągu r. b.

ROZWÓJ PRZEMYSŁU NAFTOWEGO W AZERBAJDŻANIE. Ibidem 13.IV ogłasza szereg informacyj w sprawie wykrycia nowych źródeł naftowych w miejscowości Kara-Czuchur. Miejscowość ta znajduje się na południu od Surachanów, głównego ośrodka przemysłu naftowego w ZSRR. W kwietniu r. b. wykryto w Kara-Czuchur dwa olbrzymie źródła, których wydajność świadczy o tem, iż miejscowość ta może się stać nowym potężnym ośrodkiem przemysłu naftowego w ZSRR. Obecnie warunki naturalne tej miejscowości badane są przez komisję techniczną trustu „Azneft". Zdaniem pisma, rozwój prac stwierdza już obecnie, iż kapitaliści obcy nie mieli racji, sądząc, iż sowiecki przemysł naftowy nie może się rozwijać bez ich pomocy.

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

SPRAWA „SAMOOPODATKOWANIA" LUDNOŚCI WIEJSKIEJ. „Wołna" 14.IV omawia prowadzoną na wsi sowieckiej walkę dokoła zagadnienia t. zw. „samoopodatkowania" ludności wielkiej. Pismo zaznacza, iż duchowieństwo prawosławne oraz zamożne włościaństwo, „kułacy", prowadzą kampanję przeciwko „samoopodatkowaniu", natomiast niezamożne i średniozamożne włościaństwo sprzyja rozwojowi samoopodatkowania. W większości wypadków prowadzona przez duchowieństwo i „kułaków" kampanja przeciwko samoopodatkowaniu nie daje wyników. Zdarzają się jednak wypadki, w których ludność wiejska pod wpływem „kułaków" sprzeciwia się „samoopodatkowaniu", lub przejmuje w tej sprawie uchwały, o tendencjach „kułackich". W wypadkach tego rodzaju należy pociągać „kułaków" do surowej odpowiedzialności karnej.

Z. S. R. R. A EMIGRACJA.

STANOWISKO POLITYCZNE EMIGRACJI PO ZGONIE GEN. WRANGLA. Zgon gen. Wrangla dał prasie rosyjskiej na emigracji okazję do określenia swego stanowiska politycznego i stosunku do władzy sowieckiej w ZSRR.

Prasa emigracyjna 26.IV i *27.IV* ogłasza szereg artykułów o gen. Wranglu, określając z powodu jego zgonu stosunek swój do rządu sowieckiego w ZSRR. Pisma ogłaszają również wzmianki o licznych nabożeństwach żałobnych, odprawionych z powodu zgonu gen. Wrangla we wszystkich większych skupieniach emigracji rosyjskiej.

Wozroždenje 27..IV ogłasza rozkaz dzienny w. ks. Mikołaja Mikołajewicza do członków rosyjskich związków wojskowych na emigracji z okazji zgonu gen. Wrangla.

Poslednija Nowosti 26.IV ogłasza art. wstępny, w którym uznaje zasługi zmarłego generała podczas opuszczania półwyspu Krymskiego przez obecną emigrację rosyjską, lecz potępia jego stanowisko polityczne po ukończeniu tej ewakuacji. Zdaniem pisma, opuszczenie Krymu przez armję gen. Wrangla położyło kres wojnie domowej w Rosji i zmusiło emigrację do zastanowienia się nad kwestją nowych metod walki politycznej. Gen Wrangiel winien był wytłumaczyć zmianę sytuacji swym podwładnym. Nie dokonał tego, wolał pozostać przy fikcji istnienia armji przeciwsowieckiej, dlatego był zwalczany przez odłam demokratyczny emigracji.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

„Komunista" 19.IV ogłasza artykuł o wszechukraińskim plenum związku górników. — 21.IV art. wst. „Naczelne pytania związkowego budżetu państwowego".

„Proletarska Prawda" 20.IV art. p. Maniłowa o 10-tej rocznicy istnienia ukraińskiej partji komunistycznej. — Art. p. Mucenka o wynikach obrad połączonego plenum C. K. i C. K. K. partji. — Wzmianka o aresztowaniu przywódcy powstańców przeciwsowieckich Litwinczuka w Kijowie.

„Wieczerniaja Moskwa" 24.IV art. p. Orużejnikowa o profesorach „czerwonych". — 26.IV. Art. o zgonie gen. Wrangla. — Wzmianka o nacjonalizacji majątku śpiewaka Szalapina.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40.